

Handel är en dubbelriktad gata

La Alborada 28 april

Med 11,2 miljoner invånare är Kuba inte någon stor exportmarknad och har inte råd att importera så mycket. Ändå visar USA-bolagen ett anmärkningsvärt intresse för att handla med Kuba. Vad kan det bero på?

Stora behov tvärs över sundet

Kuba ligger lockande nära för USA. Med fartyg, färjor, flygplan kan varor färdas snabbt mellan Florida och Kuba, eller från Texas, eller New Orleans och Gulfport som tar emot varor från staterna längs Mississippi. Direktörer och säljare kan flyga över till Kuba på tre kvart.

Kuba behöver bygga upp all slags infrastruktur och bostäder, byggande som varit hårt tillbakapressat på grund av blockadens negativa inverkan på Kubas ekonomi. Kuba behöver jordbruksmaskiner och verktyg. En växande turistindustri behöver varor och investeringar. Gamla men välbevarade bilar från förr behöver reservdelar (frågan är om sådana alls finns kvar i USA). Tjänster som bankaffärer och försäkringar kan också behövas.

USAs konkurrenter är redan etablerade

Ett annat skäl till USA-bolagens begränsade möjligheter är att Kuba inte har varit avskuret från övriga världen. USA-bolagen har sett hur investerare och handelspartner från Asien, Latinamerika, Kanada och Europa har handlat med Kuba hela tiden även om de också varit begränsade av blockadens extraterritoriella förbud. Caricomländerna likaså, som hela tiden haft en vänskaplig inställning till Kuba. Så USA-bolagen ligger långt efter och är fortfarande mycket begränsade av blockadlagstiftningen.

Kuba satsar på minskat importberoende

Jordbruksstaterna kan inte se fram emot någon mycket större marknad på Kuba, dels för att Kubas politik är inriktad på importersättning, inte ökad import. Kuba har mark, agronomer, utsäde, jordbrukare, kooperativ och en frodig stadsodling av grönsaker. Det Kuba behöver är jordbruksutrustning som inte är för dyr, mer

New Yorks Handelskammare på affärsbesök i Havanna

än livsmedelsimport, bortsett från kallklimatprodukter som potatis och äpplen. Kuba behöver ris, men har framgångsrikt ökat den egna produktionen. Och samtidigt som Kuba främjar en växande ickestatlig sektor inom både tjänste- och varuproduktion har landet inget större intresse av att bjuda in McDonalds och Starbucks. Kubas och USAs ekonomier är väldigt asymmetriska och det finns inget frihandelsavtal mellan länderna som tillåter kapital att flyta in och handla fritt på Kuba. USA har sina intressen på Kuba, men Kuba har också intressen i USA, och det är inte alltid de sammanfaller.

Ökad inhemsk tillverkning

För att kunna importera mer måste Kubas percapitainkomst växa genom inhemsk tillverkning och export. Om USA inte tillåter import från Kuba eller tar bort hindren för Kubas handel med andra länder kan Kuba inte heller öka sin import utan att få en växande statsskuld, vilket de inte kan tillåta sig.

Kuba har bostadsbrist och många bostäder som raserats av de förfärliga orkanerna de senaste åren har ännu inte byggts upp eller ersatts. Hur skulle Kuba kunna leva upp till drömmar hos byggnadsföretag i USA om lyxvåningar för utlänningar att köpa, när så många av de egna invånarna behöver bättre bostäder? De socialistiska och kollektiva principerna i Kubas planering passar inte alltid ihop med kapitalismens vinstdrift.

Hur allt detta kommer att gå får framtiden utvisa. För närvarande är det viktigt att fortsätta förhandlingarna så att förbindelserna kan normaliseras. Men det kan antas att i den processen kommer Kubas ekonomiska självständighet och intressen att vara lika viktiga som USAs.

Översättning Eva Björklund